Green Engineers

Rapportage

Resultaten pilot ruimplicht Duiven-west

Titel

Opdrachtgever	Gemeente Duiven
Rapportnummer	21-010-003
Status	Definitief
Datum	25-03-2022

Laat maar komen

Renswoudsestraatweg 15-B
Postbus 765
6710 BT Ede

(0318) 654 124
info@greenengineers.nl
greenengineers.nl

Colofon

Opdrachtgever	Gemeente Duiven
Projectleider	A. de Vries
Project	Pilot ruimplicht hondenuitwerpselen Duiven-west
Status	Definitief
Datum	03-02-2022
Projectnr.	21-010-003
Auteur	J. de Zeeuw
Gecontroleerd door	L. Verhagen

Versie	Datum	Omschrijving
Concept	03-02-2022	Concept versie 1
Definitief	25-03-2022	Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4
1.3 Leeswijzer 4
2. Werkwijze 5
3. Resultaten 6
3.1 Resultaten weekschouw 6
3.2 Resultaten volledige inventarisatie 9
4. Conclusies en aanbevelingen 11
4.1 Conclusies 11
4.2 Aanbevelingen 11

Bijlage 1: Schouwlocaties hondenloslooopterreinen Duiven-west 12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 is vanuit het Wijkontwikkelingsplan van de Wijkraad Duiven-West de werkgroep Hondenloslooopterreinen gestart. Zij hebben als doel om de hondenloslooopterreinen in de wijk te verbeteren. In 2019 zijn er vanuit dit plan 2 velden omheind (zowel de Westsingel als de Rubensstraat), waarna de werkgroep zich heeft gefocust op hun volgende punt, namelijk het invoeren van een ruimplicht op de hondenloslooopterreinen. Naar aanleiding hiervan is een enquête opgesteld en verspreid onder de samenleving van de gemeente Duiven, waarna een onderzoek is gestart naar de bereidwilligheid voor een algehele ruimplicht. Tevens is eind 2020 gestart met fase 1 van de pilot, namelijk het in beeld brengen van het aantal hondenuitwerpselen op de drie hondenloslooopterreinen.

Op 18 maart 2021 zijn tijdens een politieke thema-avond de raad en geïnteresseerde inwoners bijgepraat over de stand van zaken m.b.t. het hondenbeleid. De uitkomsten van de enquête zijn gepresenteerd en er zijn een aantal aanbevelingen opgenomen voor verbeteren van het hondenbeleid. Een van de aanbeveling was het voorzetten van de pilot-ruimplicht in Duiven-west ter voorbereiding op het nieuwe hondenbeleid.

1.2 Doel

In aanvulling op deze enquête is de pilot ruimplicht in Duiven-west voortgezet, met als doel om ter voorbereiding op het nieuwe hondenbeleid een goed beeld te verkrijgen van het draagvlak voor een dergelijke ruimplicht. Door gedurende een 6-tal weken de hondenloslooopterreinen te schouwen op hondenuitwerpselen kan het effect van de pilot worden gemonitord. Daarnaast kunnen de gemeten resultaten vergeleken worden met die van 2020. Zodoende ontstaat een vergelijk van een situatie zonder- en met ruimplicht. De pilot voorziet de raad van voldoende informatie om weloverwogen te kunnen adviseren over te gaan tot structurele invoering van een algehele ruimplicht binnen de bebouwde kom. Hiervan is sprake wanneer de pilot aantoont dat het aantal hondenuitwerpselen significant is afgenomen en overal op beeldkwaliteitsniveau B ligt (weinig uitwerpselen, c.q. 2 of minder uitwerpselen per 100 m2. In hoofdstuk 2 wordt dit nader toegelicht.).

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zal de werkwijze van de schouw en de inventarisatie worden besproken, waarop in hoofdstuk 3 ingegaan wordt op de resultaten. Per hondenloslooopterrein zullen de resultaten nader worden uitgelicht, zowel van de weekschouw als van de 3 volledige inventarisaties die hebben plaatsgevonden. In hoofdstuk 4 worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen samengevat.

2. Werkwijze

In 2020 is gestart met het schouwen van de hondenuitwerpselen op de hondenloslooopterreinen in Duiven-west, met als doel het inzichtelijk maken van de hoeveelheid aanwezige hondenuitwerpselen op de loslooopterreinen. Om dit in kaart te brengen is de schouwmethode gebruikt van de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2013 (afgekort KOR) van het CROW. Aan de hand van de beeldmeetlat *groen-gras en kruidachtigen-hondenuitwerpselen* wordt de kwaliteit van de velden in beeld gebracht (zie figuur 1).

				Verrekenen op beeld via RAW-hoofdcode 50.18.03
Groen	**gras en kruidachtigen-uitwerpselen**			
A+	A	B	C	D
Er liggen geen uitwerpselen.	Er liggen weinig uitwerpselen.	Er liggen in beperkte mate uitwerpselen.	Er liggen redelijk veel uitwerpselen.	Er liggen veel uitwerpselen.
uitwerpselen 0 uitwerpselen per 100m²	**uitwerpselen** ≤ 1 uitwerpsel per 100m²	**uitwerpselen** ≤ 2 uitwerpselen per 100m²	**uitwerpselen** ≤ 3 uitwerpselen per 100m²	**uitwerpselen** > 3 uitwerpselen per 100m²
Meetinstructie: Uitwerpselen				

Figuur 1 Beeldmeetlat Groen-gras en kruidachtigen-uitwerpselen met daarin de kwaliteitseisen per beheerniveau.

Aan de hand van de KOR 2013 kan de gemeten kwaliteit gekoppeld worden aan de kwaliteitseisen uit het beleid. Voor de hondenloslooopterreinen geldt dat deze dienen te voldoen aan beeldkwaliteitsniveau B. Aan de hand van het gemeten aantal hondenuitwerpselen per schouwvak kan geconcludeerd worden of de gemeten kwaliteit voldoet aan de beleidseisen of niet. In dit geval betekent dit dat er per schouwvak van 100 m2 maximaal 2 hondenuitwerpselen aanwezig mogen zijn.

Hoe wordt geschouwd?
Geschouwd wordt aan de hand van 8 schouwvakken per hondenloslooopterreinen met een afmeting van 10x10 meter. Binnen deze schouwvakken wordt wekelijks, op hetzelfde tijdstip, in beeld gebracht hoeveel hondenuitwerpselen er in het vak aanwezig zijn. De te schouwen vakken zijn voorafgaande aan de schouw vastgelegd (zie bijlage 1 voor de exacte locaties per veld). Bij de keuze van de vakken is rekening gehouden dat deze verspreid over het veld gesitueerd zijn. Op deze manier kan een zo representatief mogelijk beeld worden verkregen van de aanwezige kwaliteit.

Vergelijk 2020 en 2021
Zowel in 2020 als in 2021 is aan het einde van het jaar (oktober-december) geschouwd op hondenuitwerpselen. In beide jaren is tevens geschouwd op basis van dezelfde schouwvakken. Doordat onder exact dezelfde omstandigheden is geschouwd kan de kwaliteit van beide jaargangen worden vergelijken. Op deze manier kan goed inzichtelijk worden gemaakt of de pilot ruimplicht effect heeft op het aantal hondenuitwerpselen dat waargenomen wordt op de velden.

Volledige veldinspectie
Naast de wekelijkse schouw zijn in 2021 tevens drie volledige veldinspecties uitgevoerd, waarbij het volledige hondenloslooopterrein samen met de werkgroep is geïnventariseerd op hondenuitwerpselen. Het doel van de volledige veldinspectie is het nauwgezet volgen van de pilot en waar nodig bijsturen, maar ook om een volledig beeld te krijgen van het aantal hondenuitwerpselen op de velden. Daarnaast dient de schouw als aanvulling en ter bevestiging van de opgenomen resultaten van de wekelijkse schouw.

3. Resultaten

In de grafieken hieronder worden de resultaten weergegeven van de schouw gedurende week 44 t/m 50. Ter vergelijk worden tevens de resultaten van de schouw van 2020 in de grafiek weergegeven (zie figuur x). Op deze manier kan direct het vergelijk worden gemaakt van het aantal hondenuitwerpselen zonder- en met geldende ruimplicht.

In de onderstaande grafieken wordt het totaal aantal uitwerpselen over de 8 schouwvakken per veld weergegeven om het totaal te kunnen vergelijken tussen de beide jaargangen. In de tabellen worden de resultaten per schouwvak nader toegelicht.

3.1 Resultaten weekschouw

Westsingel:

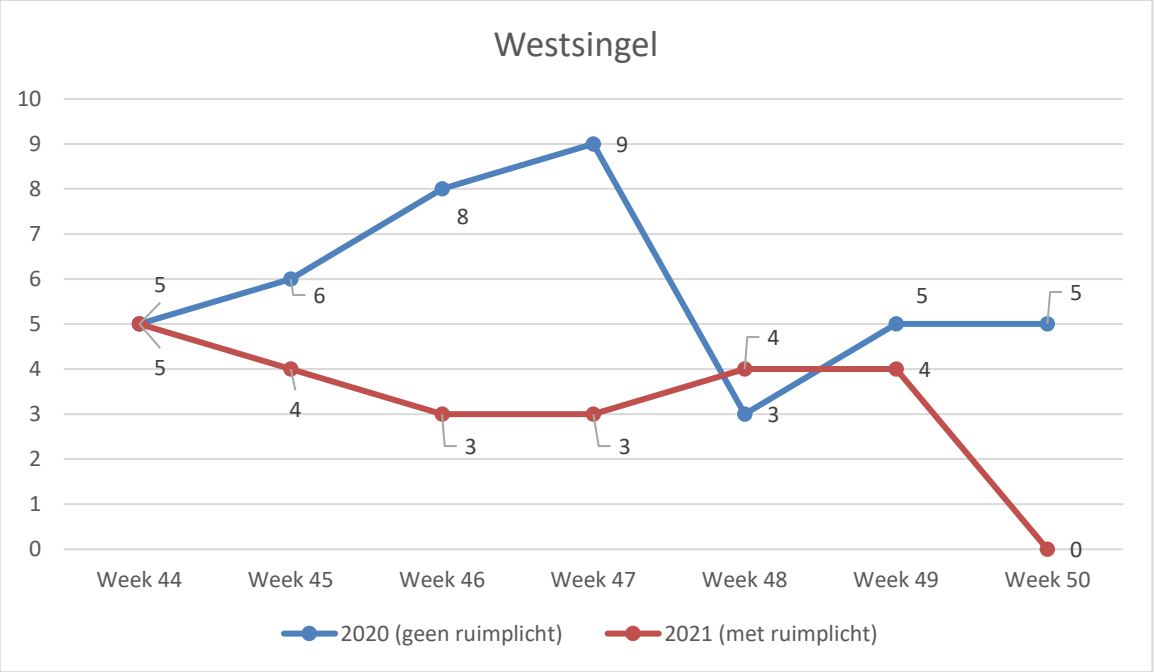

Figuur 2 Totaal aantal hondenuitwerpselen waargenomen per week over de 8 schouwvlakken in 2020 en 2021 op het hondenloslooopterrein de Westsingel. In week 50 is in het jaar 2021 is niet geschouwd i.v.m. de eindschouw.

In de bovenstaande grafiek worden de resultaten weergegeven van de schouw van 2020 en van 2021 op de Westsingel. Het weergegeven aantal betreft het totaal aantal hondenuitwerpselen dat per week is waargenomen over de 8 schouwvakken. Wat opvalt is dat het totaal in de eerste weken iets afneemt ten opzichte van 2020, waarna het rond week 47/48 tot ongeveer dezelfde waarde komt als gemeten in 2020. Over de loop van de schouwperiode kan gesteld worden dat fors minder hondenuitwerpselen worden gemeten dan in 2020 (afname van 35% t.o.v. 2020).

Westsingel																
Weeknummer	Punt 1		Punt 2		Punt 3		Punt 4		Punt 5		Punt 6		Punt 7		Punt 8	
Week 44	0	A+	0	A+	0	A+	1	A	3	C	1	A	0	A+	0	A+
Week 45	0	A+	0	A+	0	A+	1	A	2	B	0	A+	1	A	0	A+
Week 46	0	A+	0	A+	0	A+	1	A	1	A	1	A	0	A+	0	A+
Week 47	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	1	A
Week 48	1	A	0	A+	2	B	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+
Week 49	1	A	0	A+	1	A	0	A+	2	B	0	A+	0	A+	0	A+
Week 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

In de bovenstaande tabel worden de resultaten van 2021 weergegeven per schouwpunt. Wat opvalt is dat er op veel schouwpunten geen hondenuitwerpselen zijn aangetroffen. Dit resulteert erin dat veel A+ kwaliteit wordt waargenomen. Slechts een aantal keer wordt B-kwaliteit waargenomen, hetgeen overeenkomt met de gewenste kwaliteitseisen. Slechts één keer is een overschrijding van de beeldkwaliteit waargenomen (C-kwaliteit). Dit is aanzienlijk minder dan in 2020, toen gedurende de metingen 3x C-kwaliteit en 2x D-kwaliteit waargenomen is. Het aantal waarnemingen van A+ kwaliteit is ongeveer gelijk gebleven.

Rubensstraat:

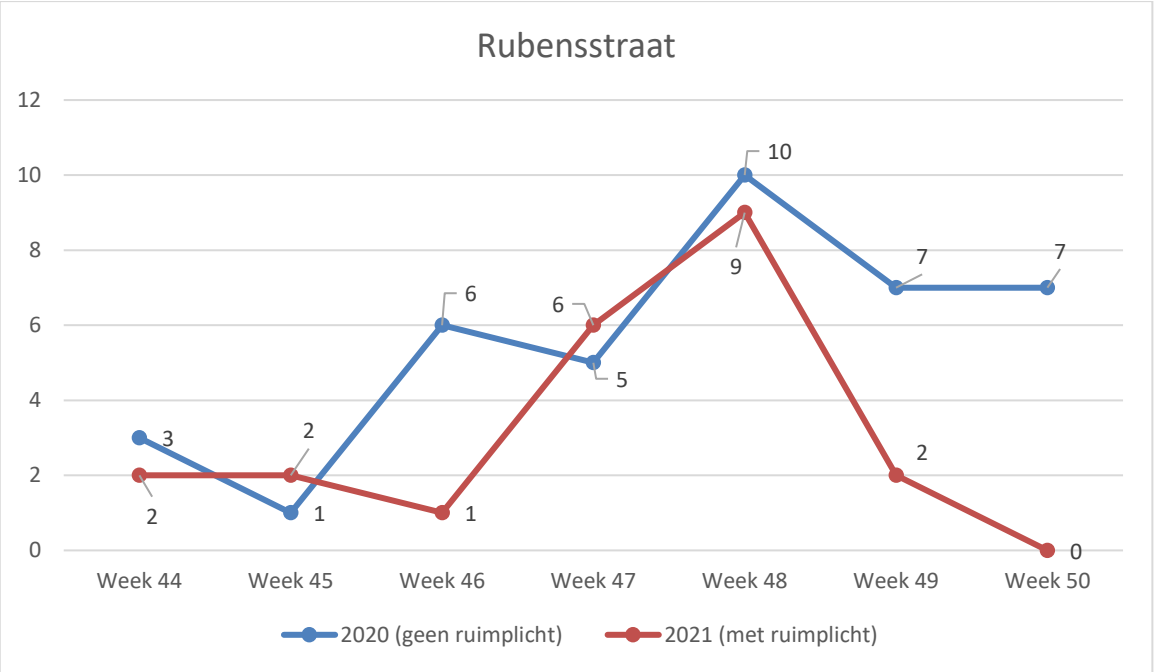

Figuur 3 Totaal aantal hondenuitwerpselen waargenomen per week over de 8 schouwvlakken in 2020 en 2021 op het hondenloslooopterrein de Rubensstraat. In week 50 in het jaar 2021 is niet geschouwd i.v.m. de eindschouw.

In de bovenstaande grafiek worden de resultaten weergegeven van de schouw van 2020 en van 2021 op de Rubensstraat. Het weergegeven aantal betreft het totaal aantal hondenuitwerpselen dat per week is waargenomen over de 8 schouwvakken. Evenals bij de Westsingel het geval was, worden in de eerste paar weken minder hondenuitwerpselen waargenomen, waarna rond week 47-48 de resultaten van 2020 geëvenaard worden. Het verschil tussen de beide jaargangen is even groot als op de Westsingel (afname van 35%), waarmee een aanzienlijke verbetering in kwaliteit is waargenomen t.o.v. 2020. Het aantal uitwerpselen dat per schouwronde wordt gemeten verschilt sterk per week, in tegenstelling tot de andere twee velden waar dit veel constanter is.

Rubensstraat																
Weeknummer	Punt 1		Punt 2		Punt 3		Punt 4		Punt 5		Punt 6		Punt 7		Punt 8	
Week 44	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	1	A	0	A+	0	A+
Week 45	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	1	A
Week 46	0	A+	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 47	1	A	2	B	2	B	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+
Week 48	1	A	1	A	2	B	1	A	2	B	1	A	0	A+	1	A
Week 49	0	A+	0	A+	1	A	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+
Week 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

De bovenstaande tabel geeft de resultaten weer per schouwpunt in 2021. Evenals in bij de Westsingel valt op opvalt dat er op veel schouwpunten geen hondenuitwerpselen zijn aangetroffen. Dit resulteert erin dat veel A+ kwaliteit wordt waargenomen. Ook wordt hier slechts een aantal keer B-kwaliteit waargenomen, hetgeen overeenkomt met de gestelde beeldkwaliteitseisen. Op dit veld is zelfs geen overschrijding op de beeldkwaliteit waargenomen. Ook dit is een afname ten opzichte van 2020, toen gedurende de metingen 3x C-kwaliteit en 2x D-kwaliteit waargenomen is.

In de Rubensstraat moet echter de kanttekening geplaatst worden dat er gedurende het najaar enorm veel blad op het veld heeft gelegen. Dit heeft het schouwen van de vakken bemoeilijkt. Effect op de resultaten en het vergelijk met 2020 heeft dit naar alle waarschijnlijkheid niet. De omstandigheden zijn in beide jaargangen hetzelfde geweest.

Gemünden am Mainpark:

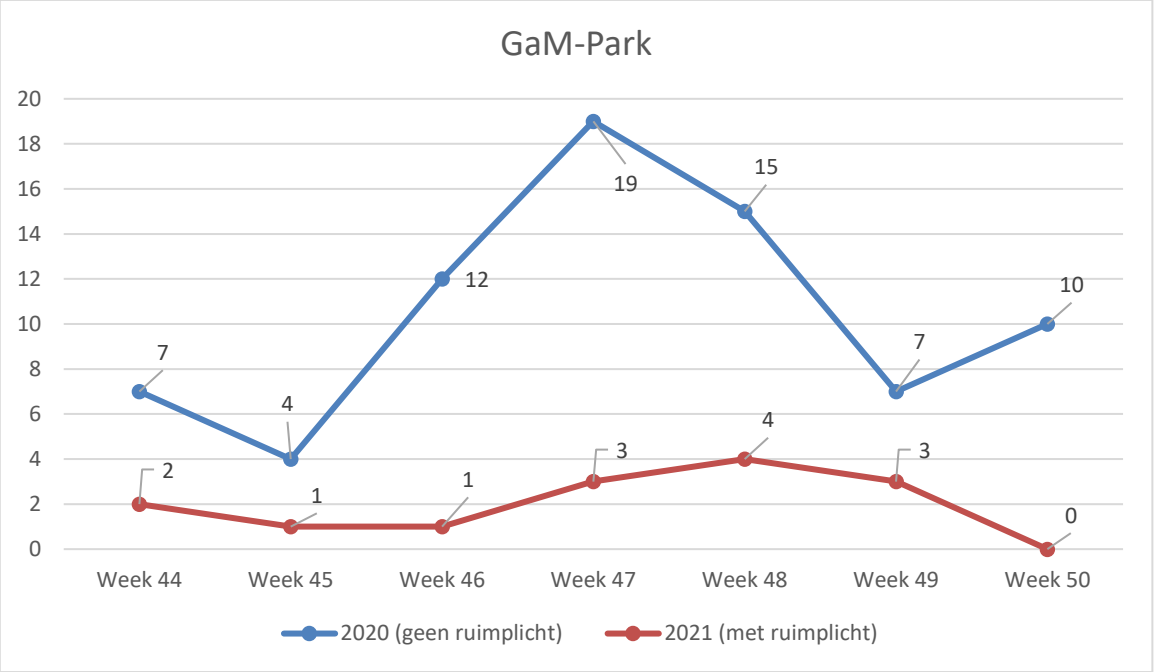

Figuur 4 Totaal aantal hondenuitwerpselen waargenomen per week over de 8 schouwvlakken in 2020 en 2021 op het hondenloslooopterrein Gemünden am Mainpark.

In de bovenstaande grafiek worden de resultaten weergegeven van de schouw van 2020 en van 2021 op het hondenloslooopterrein van het Gemünden am Mainpark. Het weergegeven aantal betreft het totaal aantal hondenuitwerpselen dat per week is waargenomen over de 8 schouwvakken. In het Gemünden am Mainpark is de grootste afwijking ten opzichte van 2020 waar te nemen. Gedurende de volledige schouwperiode bevindt het aantal waargenomen hondenuitwerpselen zich ver onder de aantallen die in 2020 waargenomen zijn (afname van 77% t.o.v. 2020). Dit is tevens terug te zien in het aantal hondenuitwerpselen per week. Waar dit in 2020 op 10,1 lag, ligt dit in 2021 op 2,33 per schouwronde per veld. Ook het aantal uitwerpselen dat per schouwronde wordt waargenomen is relatief constant, in tegenstelling tot de resultaten van 2020, waarbij een grote piek waar te nemen is rond week 47.

Gemünden am Mainpark																
Weeknummer	Punt 1		Punt 2		Punt 3		Punt 4		Punt 5		Punt 6		Punt 7		Punt 8	
Week 44	0	A+	1	A	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 45	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 46	0	A+	1	A	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 47	1	A	2	B	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 48	1	A	1	A	1	A	0	A+	0	A+	1	A	0	A+	0	A+
Week 49	3	C	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+	0	A+
Week 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

In de bovenstaande tabel worden de resultaten weergegeven per schouwpunt in 2021. Ook in het Gemünden am Mainpark valt op dat, meer dan op de andere hondenloslooopterreinen, op veel schouwpunten geen hondenuitwerpselen zijn aangetroffen. Dit resulteert erin dat veel A+ kwaliteit wordt waargenomen. Ook het aantal schouwpunten waar B-kwaliteit wordt waargenomen is minder ten opzichte van de andere hondenloslooopterreinen. Op dit veld is slechts een enkele overschrijding op de beeldkwaliteit waargenomen. Dit is een flinke afname ten opzichte van 2020, toen er in totaal 8x C-kwaliteit en 7x D-kwaliteit is waargenomen. Met name de resultaten van schouwvak 3 zijn flink verbeterd. Waar in 2020 in dit vak gemiddeld 4-5 hondenuitwerpselen werden waargenomen (wat gelijk staat aan D-kwaliteit), worden nu tot 4x toe geen hondenuitwerpselen waargenomen.

3.2 Volledige veldinventarisatie

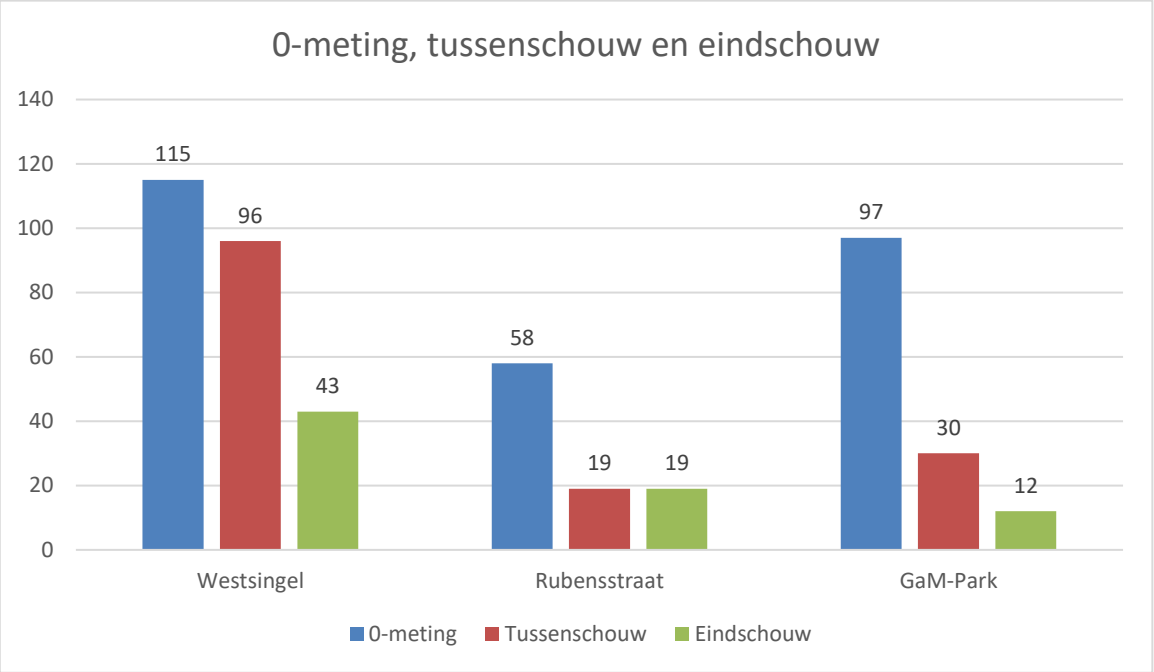

Figuur 5 De resultaten van de 0-meting, tussenschouw en eindschouw over de drie hondenloslooopterreinen.

Om de voortgang van de pilot nauwgezet te volgen en bij te sturen waar nodig, zijn de hondenloslooopterreinen gedurende te looptijd van de schouw 3-maal volledig geïnventariseerd op hondenuitwerpselen.

0-meting
Op 30 juni 2021 is de 0-meting uitgevoerd. Het doel van de 0-meting is in beeld te brengen hoeveel hondenuitwerpselen er op de drie hondenloslooopterreinen aanwezig zijn alvorens gestart wordt met de pilot ruimplicht. Op alle drie de velden is in samenwerking met de werkgroep het volledige veld geïnventariseerd. De resultaten van deze inventarisatie zijn weergegeven in figuur 5.

Opvallend is dat voor alle hondenloslooopterreinen geldt dat de meeste hondenuitwerpselen gedurende de 0-meting, en daarmee dus voorafgaande aan de pilot ruimplicht, zijn waargenomen.

- Kanttekening: de 0-meting is uitgevoerd in de zomerperiode. De hondenloslooopterreinen zijn in deze periode niet overmatig nat, zoals in de najaar wel het geval is. Dit kan effect hebben op de gebruiksintensiteit van de velden en daarmee direct invloed hebben op het aantal waargenomen hondenuitwerpselen. Dit geldt eveneens voor het aantal daglichturen. Gedurende de zomerperiode wordt langduriger gebruikt gemaakt van het veld, met als gevolg meer hondenuitwerpselen.

Tussenschouw
Op 29 september 2021 is de tussenschouw uitgevoerd. Het doel van de tussenschouw is het in kaart brengen of er al effecten van de pilot waar te nemen zijn aan de hand van het totale aantal hondenuitwerpselen op de 3 hondenloslooopterreinen. Indien de situatie gelijk zou blijven of zou verslechteren ten opzichte van de 0-meting was er de mogelijkheid om extra BOA's in te zetten t.b.v. de handhaving van de ruimplicht.

Zoals figuur 5 aantoont is op alle hondenloslooopterreinen een reductie waargenomen ten opzichte van de 0-meting. De afname was op het GaM-park het grootst met een reductie van 69% ten opzichte van de 0-meting, gevolgd door de Rubensstraat met een reductie van 67% en de Westsingel met een afname van 17%. De resultaten vormden geen aanleiding tot het wijzigingen van de aanpak rondom handhaving van de pilot ruimplicht en staat in lijn met de resultaten van de wekelijkse schouw.

Eindschouw
Op 22 december heeft de eindschouw plaatsgevonden. Het doel van deze schouw is het inzichtelijk maken wat de effecten van de pilot zijn geweest over de loop van september t/m december. De resultaten worden weergegeven in figuur 5.

De resultaten van de eindschouw geven wederom een reductie weer van het aantal totale hondenuitwerpselen op de hondenloslooopterreinen weer. In de Rubensstraat is het aantal hondenuitwerpselen gelijk gebleven aan het aantal dat tijdens de tussenschouw is waargenomen. Op de andere twee velden is een reductie van 60% ten opzichte van de tussenschouw (GaM-park) en 55% (Westsingel) waargenomen. De resultaten bevestigen wederom het beeld dat door de weekschouw wordt geschetst.

Een kleine kanttekening die hierbij aangehaald moet worden is dat de velden erg nat waren ten tijden van de eindschouw. Dit zou mogelijk de gebruiksintensiteit van de velden hebben kunnen beïnvloed.

4. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

- Uit de resultaten van de weekschouw kan worden geconcludeerd dat de pilot ruimplicht effect heeft op het aantal hondenuitwerpselen dat waargenomen wordt op de 3 hondenloslooopterreinen. Op alle drie de hondenloslooopterreinen is een reductie waargenomen van ten minste 35%.
- De resultaten van de volledige inventarisatie bevestigen het beeld dat de weekschouw geeft, namelijk dat gedurende de pilot het aantal waargenomen hondenuitwerpselen afneemt.
- Het effect van de pilot wordt middels twee verschillende inspectiemethoden bevestigd. Dit duidt erop dat het draagvlak onder de samenleving voor een ruimplicht op de hondenloslooopterreinen aanwezig is.

Aanbevelingen:

- Aan de hand van de resultaten van de pilot herijken van het hondenbeleid. De enquête van 2020 wijzen uit dat er onder bewoners veel speelt omtrent honden en hondenbeleid. Denk hierbij aan ruimplicht, omheinen hondenloslooopterreinen en speellocaties. Dit blijkt tevens uit bewonersmeldingen die binnenkomen via Fixi. De resultaten van de pilot en de enquête vormen voldoende aanleiding tot het updaten van het beleid en dienen als belangrijkste uitgangspunt voor de door te voeren wijzigingen. Het invoeren van een volledige ruimplicht binnen de bebouwde kom ligt gezien de positieve ervaringen en behaalde resultaten voor de hand.
- De pilot loopt op 1 februari 2022 af. Dit betekent at er geen ruimplicht meer van toepassing is op de hondenloslooopterreinen. Gezien de positieve resultaten van de pilot en het daarbij behorende draagvlak wordt voorgesteld de ruimplicht te verlengen tot het nieuwe hondenbeleid definitief is vastgesteld.

Bijlage 1: Schouwlocaties hondenloslooopterreinen Duiven-west

Westsingel

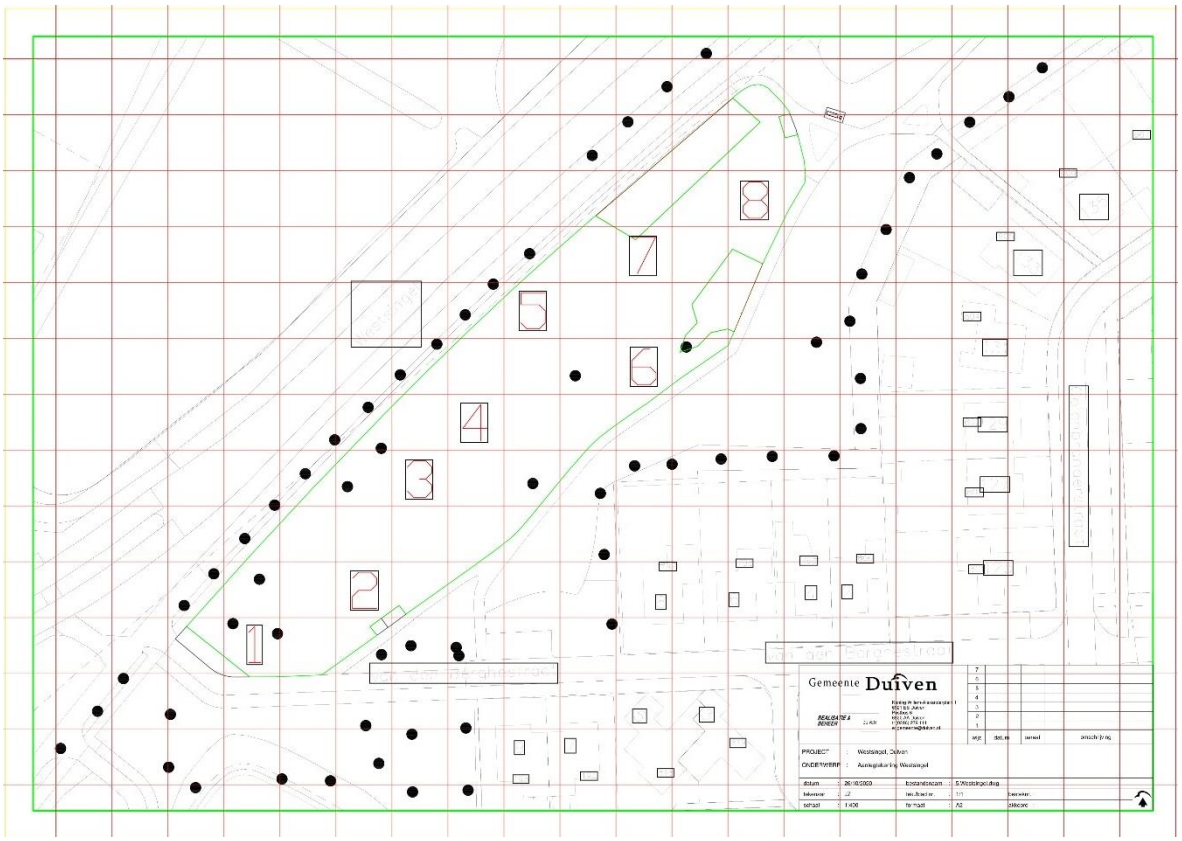

Rubensstraat

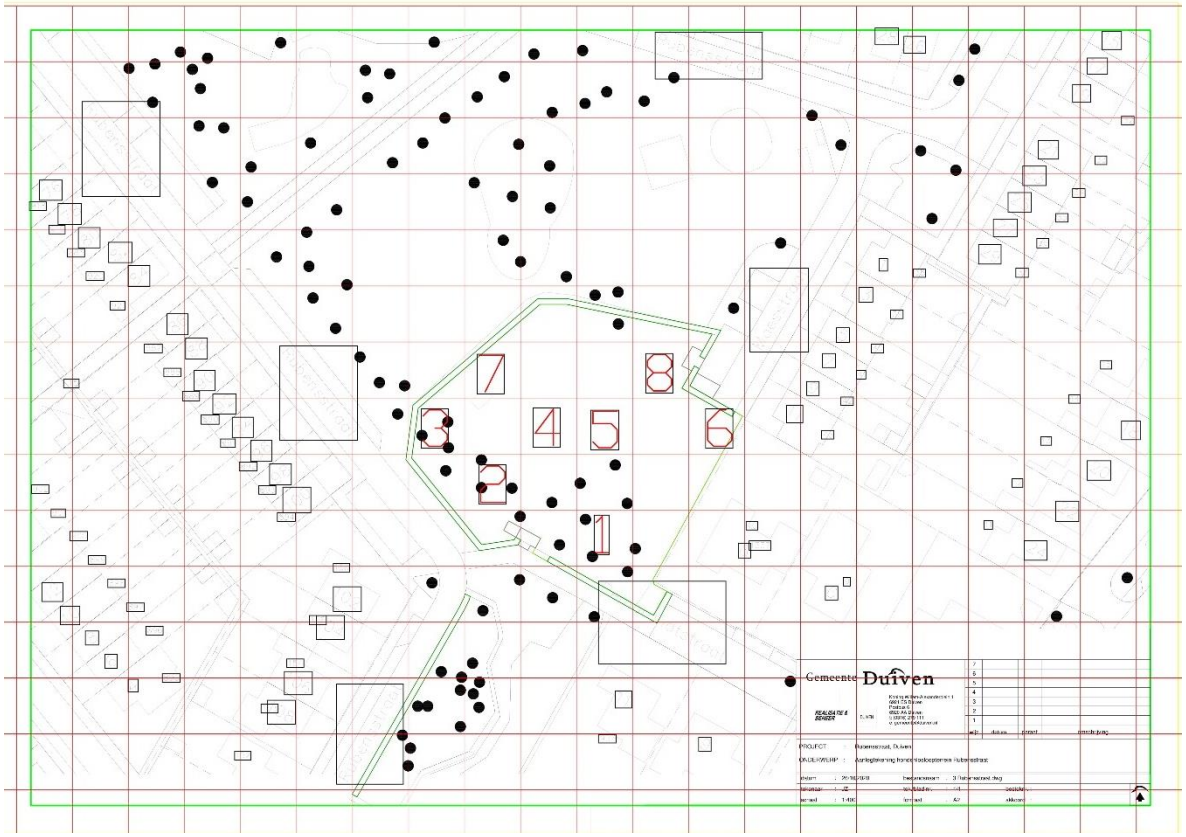

Gemünden am Mainpark